



วารสารวิชาการศรีปทุม ชลบุรี

ปีที่ 21 ฉบับที่ 2 เดือนเมษายน ถึง มิถุนายน 2568

มาตรการทางกฎหมายเพื่อการคุ้มครองการปฏิบัติต่อบุคคลผู้ซึ่งมีความหลากหลาย  
ทางเพศ ตามกฎหมายว่าด้วยความเท่าเทียมระหว่างเพศ

LEGAL MEASURES TO PROTECT TREATMENT TOWARDS LGBTQ PEOPLE  
UNDER THE LAW ON GENDER EQUALITY ACT

ทิวากร ตันยะกุล\*

Tiwakorn Tanyakul\*

นิติศาสตรมหาบัณฑิต กฎหมายอาญาและกระบวนการยุติธรรมทางอาญา คณะนิติศาสตร์

มหาวิทยาลัยศรีปทุม วิทยาเขตชลบุรี

Master of Laws, Criminal Law and Criminal Justice, School of laws,

Sripatum University-Chonburi Campus

\*Corresponding Author e-Mail: armmie\_m6@hotmail.com

(Received: 2024, October 16; Revised: 2024, November 19; Accepted: 2024, November 23)

## บทคัดย่อ

การศึกษาวินิจฉัยนี้มีวัตถุประสงค์ในการจัดหามาตรการทางกฎหมายเพื่อการคุ้มครองการปฏิบัติต่อบุคคลผู้ซึ่งมีความหลากหลายทางเพศตามกฎหมายว่าด้วยความเท่าเทียมระหว่างเพศ อันเป็นการคุ้มครองสิทธิของบุคคลผู้ซึ่งมีความหลากหลายทางเพศ ในรูปแบบการวิจัยเอกสาร ได้แก่ หนังสือ ตำบทยกกฎหมาย บทความทางกฎหมาย ตำราทางวิชาการ รายงานการวิจัย วิทยานิพนธ์ เว็บไซต์ต่าง ๆ ตลอดจนเอกสารอื่นที่เกี่ยวข้องกับสิทธิของบุคคลผู้ซึ่งมีความหลากหลายทางเพศ ข้อค้นพบของงานวิจัยคือ บุคคลผู้ซึ่งมีความหลากหลายทางเพศ ถูกเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมระหว่างเพศจากการถูกกระทำต่อชีวิตและร่างกาย โดยผู้กระทำความผิดมีมูลเหตุชั่งใจมาจากความเกลียดชังต่อบุคคลผู้ซึ่งมีความหลากหลายทางเพศ ด้วยเหตุแห่งเพศวิถีหรืออัตลักษณ์ทางเพศ ซึ่งปัญหาเหล่านี้ยังขาดมาตรการทางกฎหมายเพื่อให้การคุ้มครองการกระทำต่อบุคคลผู้ซึ่งมีความหลากหลายทางเพศในลักษณะดังกล่าว เนื่องจากไม่มีกฎหมายที่กำหนดให้เป็นความผิดทางอาญาโดยเฉพาะเจาะจง จากการวิจัยเสนอแนะให้มีมาตรการทางกฎหมายเฉพาะบัญญัติเป็นความผิดและมีบทกำหนดโทษในการกระทำความผิดต่อชีวิตและร่างกายโดยแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติความเท่าเทียมระหว่างเพศ พ.ศ.2558 ในส่วนของหมวด 6 บทกำหนดโทษ โดยกำหนดความรับผิดในทางอาญาฐานทำร้ายร่างกายและความผิดฐานฆ่าผู้อื่นที่ได้กระทำลงต่อบุคคลผู้ซึ่งมีความหลากหลายทางเพศโดยมีมูลเหตุชั่งใจมาจากความเกลียดชังต่อบุคคลผู้ซึ่งมีความหลากหลายทางเพศ ด้วยเหตุแห่งเพศวิถีหรืออัตลักษณ์ทางเพศเป็นความผิดเฉพาะตามพระราชบัญญัตินี้ และกำหนดนิยามความหมายของคำว่า “เพื่อความเกลียดชัง” เพิ่มเติมในมาตรา 3



วารสารวิชาการศรีปทุม ชลบุรี

ปีที่ 21 ฉบับที่ 2 เดือนเมษายน ถึง มิถุนายน 2568

เพื่อให้กฎหมายมีประสิทธิภาพและเป็นไปตามเจตนารมณ์ของกฎหมายฉบับนี้ ที่บัญญัติขึ้นเพื่อให้ความคุ้มครองบุคคลผู้ซึ่งมีความหลากหลายทางเพศ อันจะทำให้บุคคลผู้ซึ่งมีความหลากหลายทางเพศได้รับการปกป้องและคุ้มครองตามกฎหมายอย่างแท้จริง

**คำสำคัญ:** การเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรม; บุคคลผู้ซึ่งมีความหลากหลายทางเพศ

## ABSTRACT

This research aims to propose legal measures to safeguard the rights and fair treatment of LGBTQ individuals under the Gender Equality Act. It seeks to provide legal protection for the rights of LGBTQ people through an analysis of documentary research, including books, statutory texts, legal articles, academic works, research reports, theses, websites, and other documents related to the rights of LGBTQ individuals. The study reveals that LGBTQ individuals face systemic discrimination based on gender, manifested through acts of violence and harm against their life and physical integrity. Such acts are often motivated by hatred stemming from the victim's sexual orientation or gender identity. Current legal frameworks lack specific provisions to address and criminalize these offenses adequately. The research recommends the introduction of specific legal measures that define such acts as distinct criminal offenses and impose appropriate penalties. Specifically, it suggests amending the Gender Equality Act, B.E.2558 (2015) by revising Chapter 6 (Penalties) to establish criminal liability for acts of physical assault and murder motivated by hatred toward LGBTQ individuals based on their sexual orientation or gender identity. Additionally, the term "for hatred" should be explicitly defined in Section 3 to enhance legal clarity and effectiveness. These amendments would align with the intent of the Act to provide comprehensive protection for LGBTQ individuals, ensuring their rights are genuinely safeguarded under the law.

**Keywords:** Unfair discrimination; LGBTQ individuals

## บทนำ

เมื่อคนเราลืมตาขึ้นมาดูโลก ธรรมชาติได้กำหนดให้คนแต่ละคนมีอวัยวะสีบนันธุ์และรูปลักษณ์ของร่างกายเป็นเพศหญิงหรือเป็นเพศชายที่มีความแตกต่างกัน (ธัญญาภัส ทองมุสิทธิ์, 2562, หน้า 44) ความหลากหลายทางเพศจึงเป็นสิ่งที่มีความสำคัญที่ต้องทำความเข้าใจ ในการแบ่งออกความคิดเป็นสองขั้วใหญ่ ๆ ระหว่างความที่เชื่อในระบบสองเพศหรือความเชื่อในเรื่องเพศตามธรรมชาติ ที่มีเพียงเพศชายและเพศหญิงเท่านั้น และพฤติกรรมทางเพศที่ไม่ตรงกับเพศตามธรรมชาติ โดยทำความเข้าใจจากแนวคิดทฤษฎีต่าง ๆ



เพื่อที่จะทำให้เห็นว่าความหลากหลายทางเพศ เป็นเรื่องปกติที่ทำให้มนุษย์สามารถแสดงอารมณ์ความรู้สึกต่าง ๆ ได้ตามที่เขาคิดว่ามีคุณค่าสำหรับการดำรงชีวิตอยู่ในสังคม (นฤพนธ์ ด้วงวิเศษ, ออนไลน์, 2560) โดยความหลากหลายทางเพศ (Gender Diversity) หมายถึงการแสดงออกถึงอัตลักษณ์ทางเพศและรวมถึงการปฏิบัติตัวและการมีพฤติกรรมทางเพศที่แตกต่างจากธรรมชาติ ไม่ใช่มีเพียงแค่ 2 เพศคือ เพศหญิงและเพศชายเท่านั้น (สุรัชย์ ประกอบ, 2560, หน้า 29) ในปัจจุบันเป็นยุคสมัยที่มีความเจริญก้าวหน้าและซับซ้อน โดยเฉพาะความเจริญในด้านเทคโนโลยีทางการแพทย์ ทำให้คนในสังคมที่เป็นเพศที่สามหรือเป็นบุคคลที่มีความหลากหลายทางเพศกล้าเปิดเผยตัวตนและแสดงออกมากยิ่งขึ้น ทำให้สังคมเกิดความหลากหลายทางวัฒนธรรมและมีความหลากหลายทางเพศปรากฏให้เห็นในชีวิตประจำวัน การทำความเข้าใจในมิติความซับซ้อนของ “เพศ” จึงเป็นสิ่งสำคัญเพื่อให้ทราบและเข้าใจถึงความหลากหลายทางเพศ และอัตลักษณ์ทางเพศของผู้คนในสังคมปัจจุบันที่มีการเปลี่ยนแปลงและการนิยามตัวตนใหม่ๆ อยู่ตลอดเวลา แต่เมื่อโลกมีความเจริญก้าวหน้ามากยิ่งขึ้น และบุคคลในสังคมกล้าที่จะเปิดเผยตัวตนในเรื่องเพศและมีการแสดงออกทางเพศที่ไม่ตรงกับเพศสภาพโดยกำเนิดของตน ก็มีบุคคลที่ยังไม่ให้การยอมรับในเรื่องพฤติกรรมเบี่ยงเบนทางเพศเช่นนี้เป็นเหตุให้เกิดการใช้ความรุนแรงต่อชีวิตและร่างกายของบุคคลผู้ซึ่งมีความหลากหลายทางเพศนี้ โดยผู้กระทำความผิดมีแรงจูงใจมาจากความเกลียดชังต่อบุคคลผู้ซึ่งมีความหลากหลายทางเพศ ด้วยเหตุแห่งเพศวิถีหรืออัตลักษณ์ทางเพศ ซึ่งประเทศไทยมีพระราชบัญญัติความเท่าเทียมระหว่างเพศ พ.ศ.2558 ออกมาให้ความคุ้มครองสิทธิของบุคคลผู้ซึ่งมีความหลากหลายทางเพศเอาไว้ แต่ในพระราชบัญญัติฉบับดังกล่าวยังไม่มีมาตรการทางกฎหมายบัญญัติเป็นความผิดสำหรับการใช้ความรุนแรงที่เป็นการกระทำความผิดต่อชีวิตและร่างกายในกรณีนี้เป็นการเฉพาะ แม้จะมีกฎหมายอาญาออกมาเพื่อป้องกันและควบคุมการกระทำความผิดต่อชีวิตและร่างกายของบุคคล แต่หลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในประมวลกฎหมายอาญานั้น กฎหมายมุ่งที่จะกำหนดความผิดในลักษณะการกระทำความผิดตามองค์ประกอบความผิดหรือฐานความผิดเป็นหลัก โดยมิได้พิจารณาความผิดจากการกระทำในลักษณะเกลียดชังแต่อย่างใด หลักเกณฑ์ตามประมวลกฎหมายอาญาที่ใช้บังคับอยู่ในปัจจุบัน จึงยังไม่ครอบคลุมเพียงพอและไม่ตรงตามเจตนารมณ์ของลักษณะการกระทำความผิด ในการให้ความคุ้มครองและป้องกันบุคคลผู้ซึ่งมีความหลากหลายทางเพศที่ตกเป็นผู้เสียหายของการใช้ความรุนแรงจากการถูกเลือกปฏิบัติด้วยแห่งเพศวิถีหรืออัตลักษณ์ทางเพศ เนื่องจากผู้กระทำจะต้องมีมูลเหตุชกใจหรือมีเจตนาพิเศษด้วย กล่าวคือเพื่อความเกลียดชัง จึงได้ลงมือกระทำความผิดต่อบุคคลผู้ซึ่งมีความหลากหลายทางเพศ และการกระทำความผิดตามประมวลกฎหมายอาญายึดหลักองค์ประกอบความผิดเป็นเกณฑ์ในการกระทำความผิด ซึ่งถ้าการกระทำความผิดมีลักษณะเป็นการกระทำมุ่งทำร้ายร่างกายหรือชีวิตในลักษณะเป็นการเกลียดชังในอัตลักษณ์ทางเพศแล้วก็ไม่สามารถที่จะเอาผิดผู้กระทำได้ ซึ่งเมื่อพิจารณากฎหมายต่างประเทศของราชอาณาจักรสวีเดน พบว่าประมวลกฎหมายอาญาของราชอาณาจักรสวีเดน (The Swedish Criminal Code) ได้กำหนดความรับผิดทางอาญาในความผิดฐานทำร้ายร่างกาย และความผิดฐานฆ่าผู้อื่นไว้ ในส่วนที่ 2 (Part Two) หมวดที่ 3 ฐานความผิดต่อชีวิตและร่างกาย (Chapter 3-On Offences Against Life and Health) โดยได้กำหนดความรับผิดและบทกำหนดโทษไว้ในบทบัญญัติมาตรา 1 มาตรา 5 และมาตรา 6



จากบทบัญญัติดังกล่าวจะเป็นการบัญญัติถึงความรับผิดชอบและบทกำหนดโทษในการกระทำความผิดต่อชีวิตและร่างกาย ที่ให้ความคุ้มครองบุคคลที่ถูกกระทำความผิดเป็นการทั่วไป ซึ่งไม่ได้บัญญัติให้ความคุ้มครองบุคคลซึ่งเป็นเพศที่สามที่ตกเป็นผู้เสียหายจากการถูกเลือกปฏิบัติอันเนื่องมาจากความเกลียดชัง ด้วยเหตุแห่งเพศวิถีหรืออัตลักษณ์ทางเพศ ในการกระทำความผิดต่อชีวิตและร่างกายที่ทำให้ผู้กระทำความผิดต้องรับโทษหนักขึ้นเป็นการเฉพาะเช่นเดียวกันกับกฎหมายของประเทศไทย และในส่วนกฎหมายของสหราชอาณาจักรนั้น จะมีกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการทำร้ายร่างกายคือ Offences Against the Person Act 1861 โดยพระราชบัญญัติฉบับนี้มีบทบัญญัติกำหนดลักษณะความผิดและบทกำหนดโทษที่เกี่ยวข้องอยู่ใน มาตรา 18 มาตรา 20 มาตรา 39 และมาตรา 47 แต่ในส่วนของกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการฆาตกรรมของสหราชอาณาจักรนั้น จะมีกฎหมายที่เกี่ยวข้องคือ Homicide Act 1957 ซึ่งมีบทกำหนดโทษเกี่ยวกับการฆ่าผู้อื่นอยู่ในมาตรา 1 ของกฎหมายฉบับนี้ เมื่อพิจารณากฎหมายดังที่ได้กล่าวมาของสหราชอาณาจักร ในส่วนของความผิดฐานทำร้ายร่างกายและความผิดฐานฆ่าผู้อื่นนั้น ก็ยังไม่ได้มีบทบัญญัติให้ความคุ้มครองบุคคลซึ่งเป็นเพศที่สามที่ตกเป็นผู้เสียหายจากการถูกทำร้ายร่างกายหรือถูกฆาตกรรมอันเนื่องมาจากความเกลียดชัง ด้วยเหตุแห่งเพศวิถีหรืออัตลักษณ์ทางเพศ ที่ทำให้ผู้กระทำความผิดต้องรับโทษหนักขึ้นเป็นการเฉพาะเช่นเดียวกัน จึงเป็นที่มาในการนำมาเป็นประเด็นปัญหาการท้าวิจัยเพื่อเพิ่มเติมฐานความผิดให้ได้มาซึ่งมาตรการทางกฎหมายเพื่อการคุ้มครองการปฏิบัติต่อบุคคลผู้ซึ่งมีความหลากหลายทางเพศตามกฎหมายว่าด้วยความเท่าเทียมระหว่างเพศ

### วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัญหาการกำหนดความรับผิดทางอาญาในความผิดฐานทำร้ายร่างกายและความผิดฐานฆ่าผู้อื่นเพราะเหตุแห่งเพศวิถีหรืออัตลักษณ์ทางเพศ ตามประมวลกฎหมายอาญา
2. เพื่อศึกษาปัญหาการกำหนดความรับผิดทางอาญาในความผิดฐานทำร้ายร่างกายเพราะเหตุแห่งเพศวิถีหรืออัตลักษณ์ทางเพศ ตามพระราชบัญญัติความเท่าเทียมระหว่างเพศ พ.ศ.2558
3. เพื่อศึกษาปัญหาการกำหนดความรับผิดทางอาญาในความผิดฐานฆ่าผู้อื่นเพราะเหตุแห่งเพศวิถีหรืออัตลักษณ์ทางเพศ ตามพระราชบัญญัติความเท่าเทียมระหว่างเพศ พ.ศ.2558

### สมมติฐานของการวิจัย

เมื่อได้พิจารณาตามพระราชบัญญัติความเท่าเทียมระหว่างเพศ พ.ศ.2558 ของประเทศไทยที่ใช้บังคับอยู่ในปัจจุบันในส่วนของบทกำหนดโทษนั้น จะเห็นได้ว่าตามพระราชบัญญัติฉบับดังกล่าวยังไม่มีการบัญญัติบทกำหนดโทษในลักษณะที่เป็นการคุ้มครองสิทธิของบุคคลผู้ซึ่งมีความหลากหลายทางเพศ ในลักษณะที่เป็นการป้องกันความรุนแรงจากการเลือกปฏิบัติ ด้วยเหตุแห่งเพศวิถีหรืออัตลักษณ์ทางเพศเป็นการเฉพาะ ในส่วนของความผิดต่อชีวิต รวมถึงในความผิดฐานฆ่าผู้อื่นอันเกิดจากแรงจูงใจจากความเกลียดชังต่อบุคคลซึ่งมีความหลากหลายทางเพศ โดยจะเห็นว่ามิบทกำหนดโทษไว้ในมาตรา 34 ถึงมาตรา 36 เท่านั้น ซึ่งเป็นเพียง



บทกำหนดโทษในฐานความผิดเกี่ยวกับการไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของเจ้าพนักงาน หากมีบทกำหนดโทษสำหรับการกระทำความผิดในลักษณะดังกล่าวก็จะทำให้พระราชบัญญัติความเท่าเทียมระหว่างเพศ พ.ศ.2558 เป็นกฎหมายที่คุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของบุคคลผู้ซึ่งมีความหลากหลายทางเพศได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

## วิธีดำเนินการวิจัย

เป็นการวิจัยเอกสาร (Document Research) ดำเนินการรวบรวมข้อมูลเอกสารภาษาไทยและเอกสารภาษาต่างประเทศและค้นคว้าจากหนังสือ ตำราทางวิชาการ ตำบทยกกฎหมาย คำพิพากษา วารสาร บทความ สิ่งตีพิมพ์ ความเห็นของนักวิชาการ วิทยานิพนธ์ ข้อมูลทางสถิติ รายงานการวิจัย และเอกสารอื่นที่เกี่ยวข้อง รวมถึงข้อมูลในเว็บไซต์ต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการศึกษากฎหมาย โดยการรวบรวมข้อมูลให้เป็นระบบเพื่อนำมาใช้ในการวิจัยทั้งในลักษณะการนำมาใช้โดยตรงและวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้มาเพื่อหาข้อสรุป รวมถึงตลอดถึงข้อเสนอแนะที่สมบูรณ์มากที่สุด

## ผลการวิจัย

1. ปัญหาการกำหนดความรับผิดชอบทางอาญาในความผิดฐานทำร้ายร่างกายและความผิดฐานฆ่าผู้อื่นเพราะเหตุแห่งเพศวิถีหรืออัตลักษณ์ทางเพศ ตามประมวลกฎหมายอาญา พบว่าแม้จะมีกฎหมายอาญาออกมาเพื่อป้องกันและควบคุมการกระทำความผิดต่อชีวิตและร่างกายของบุคคล ในความผิดฐานทำร้ายร่างกาย ตามมาตรา 391 มาตรา 295 มาตรา 297 และในความผิดฐานฆ่าผู้อื่นตามมาตรา 288 และมาตรา 289 ก็ตาม แต่จะเป็นการคุ้มครองบุคคลโดยทั่วไป จะมีบทบัญญัติของมาตรา 289 ที่กฎหมายบัญญัติขึ้นเพื่อคุ้มครองบุคคลผู้ซึ่งมีตำแหน่งหน้าที่บางประเภทเท่านั้น โดยยังไม่มีบทบัญญัติคุ้มครองบุคคลหรือกลุ่มบุคคลผู้ซึ่งมีความหลากหลายทางเพศโดยเฉพาะเจาะจง ซึ่งการใช้ความรุนแรงที่ได้ลงมือกระทำความผิดต่อชีวิตและร่างกายของบุคคลผู้ซึ่งมีความหลากหลายทางเพศนั้น ผู้กระทำความผิดจะเลือกลงมือกระทำต่อบุคคลผู้ซึ่งมีความหลากหลายทางเพศเป็นการเฉพาะ โดยมีแรงจูงใจมาจากความเกลียดชังหรืออคติต่อกลุ่มบุคคลผู้ซึ่งมีความหลากหลายทางเพศ ด้วยเหตุแห่งเพศวิถีหรืออัตลักษณ์ทางเพศ ซึ่งถือว่าเป็นการเลือกปฏิบัติต่อกลุ่มเป้าหมายอย่างไม่เป็นธรรมด้วยเหตุแห่งเพศ โดยเมื่อได้ทำการพิจารณากฎหมายอาญา จะเห็นได้ว่าการกระทำความผิดตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในประมวลกฎหมายอาญานั้น กฎหมายมุ่งที่จะกำหนดความผิดในลักษณะการกระทำความผิดตามองค์ประกอบความผิดหรือฐานความผิดเป็นหลัก โดยมีได้พิจารณาความผิดจากการกระทำในลักษณะเกลียดชัง นอกจากนั้นกฎหมายอาญามีเจตนารมณ์เพื่อคุ้มครองและป้องกันบุคคลโดยทั่วไปที่เป็นหญิงและเป็นชายเท่านั้น โดยมีได้พิจารณาถึงบุคคลที่เป็นเพศที่สามที่ถูกกระทำจากการถูกเลือกปฏิบัติ หลักเกณฑ์ตามประมวลกฎหมายอาญาที่ใช้บังคับอยู่ในปัจจุบัน จึงยังไม่ครอบคลุมเพียงพอและไม่ตรงตามเจตนารมณ์ของลักษณะการกระทำความผิด ในการให้ความคุ้มครองและป้องกันบุคคลผู้ซึ่งมีความ



หลากหลายทางเพศที่ตกเป็นผู้เสียหายของการใช้ความรุนแรงจากการเลือกปฏิบัติด้วยแห่งเพศวิถีหรืออัตลักษณ์ทางเพศในการกระทำความผิดต่อชีวิตและร่างกาย เนื่องจากยังขาดองค์ประกอบภายในซึ่งเป็นข้อสำคัญของความผิดในฐานความผิดที่ได้กระทำความผิดต่อชีวิตและร่างกายบุคคลผู้ซึ่งมีความหลากหลายทางเพศ เนื่องจากผู้กระทำจะต้องมีมูลเหตุชกใจหรือมีเจตนาพิเศษด้วย กล่าวคือเพื่อความเกลียดชัง จึงได้ลงมือกระทำความผิดต่อบุคคลผู้ซึ่งมีความหลากหลายทางเพศ และการกระทำความผิดตามประมวลกฎหมายอาญายึดหลักองค์ประกอบความผิดเป็นเกณฑ์ในการกระทำความผิด ซึ่งถ้าการกระทำความผิดมีลักษณะเป็นการกระทำมุ่งทำร้ายร่างกายหรือชีวิตในลักษณะเป็นการเกลียดชังในอัตลักษณ์ทางเพศแล้วก็ไม่สามารถที่จะเอาผิดผู้กระทำได้ กฎหมายอาญาจึงยังไม่เพียงพอต่อการลงโทษผู้กระทำความผิดในลักษณะนี้

**2. ปัญหาการกำหนดความรับผิดทางอาญาในความผิดฐานทำร้ายร่างกายเพราะเหตุแห่งเพศวิถีหรืออัตลักษณ์ทางเพศตามพระราชบัญญัติความเท่าเทียมระหว่างเพศ พ.ศ.2558** พบว่าตามพระราชบัญญัติฉบับนี้ ยังไม่มีมาตรการทางอาญาในการป้องกันการกระทำความผิดที่ได้กระทำต่อบุคคล ผู้ซึ่งมีความหลากหลายทางเพศ ในฐานความผิดที่เป็นการทำร้ายร่างกาย ที่ผู้กระทำความผิดมีแรงจูงใจมาจากความเกลียดชังหรือมีอคติต่อบุคคลหรือกลุ่มบุคคลผู้ซึ่งมีความหลากหลายทางเพศ ด้วยเหตุแห่งเพศวิถีหรืออัตลักษณ์ทางเพศ โดยเมื่อพิจารณาตามพระราชบัญญัติความเท่าเทียมระหว่างเพศ พ.ศ.2558 ในส่วนของบทกำหนดโทษ ก็มีบทกำหนดโทษไว้โดยได้กำหนดไว้ในมาตรา 34 ถึงมาตรา 36 แต่เห็นได้ว่าบทกำหนดโทษที่ได้บัญญัติเอาไว้ นั้น เป็นบทกำหนดโทษในฐานความผิดที่เกี่ยวกับการไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของเจ้าพนักงานเท่านั้น โดยไม่มีบทบัญญัติและบทกำหนดโทษที่เป็นการป้องกันการเลือกปฏิบัติให้มีการกระทำละเมิดต่อบุคคลผู้ซึ่งมีความหลากหลายทางเพศเกี่ยวกับการกระทำความผิดในฐานความผิดที่เป็นการทำร้ายร่างกาย ซึ่งถือเป็นการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมระหว่างเพศรูปแบบหนึ่ง ที่ควรได้รับการปกป้องและคุ้มครองจากกฎหมายอย่างเท่าเทียมกัน และเนื่องจากการกระทำความผิดฐานทำร้ายร่างกายเพราะเหตุแห่งความเกลียดชัง ด้วยเหตุแห่งเพศวิถีหรืออัตลักษณ์ทางเพศนี้ เป็นการกระทำความผิดเพียงเพราะถูกกฎหมายห้าม (Mala Prohibita) เป็นการเฉพาะ จึงควรถูกกำหนดเพิ่มเติมในพระราชบัญญัตินี้

**3. ปัญหาการกำหนดความรับผิดทางอาญาในความผิดฐานฆ่าผู้อื่นเพราะเหตุแห่งเพศวิถีหรืออัตลักษณ์ทางเพศ ตามพระราชบัญญัติความเท่าเทียมระหว่างเพศ พ.ศ.2558** เมื่อทำการศึกษาพระราชบัญญัติความเท่าเทียมระหว่างเพศ พ.ศ.2558 ถึงการกำหนดความรับผิดทางอาญาในรูปแบบของการกระทำความผิดต่อร่างกายที่เป็นความผิดฐานฆ่าผู้อื่น ซึ่งได้กระทำต่อบุคคลผู้ซึ่งมีความหลากหลายทางเพศ เพราะเหตุแห่งเพศวิถีหรืออัตลักษณ์ทางเพศนั้น พบว่าตามพระราชบัญญัติความเท่าเทียมระหว่างเพศฉบับนี้ ยังไม่มีมาตรการป้องกันการกระทำความผิดที่ได้กระทำต่อบุคคลผู้ซึ่งมีความหลากหลายทางเพศในประเด็นดังกล่าว ซึ่งการกระทำความผิดรูปแบบนี้นั้น ผู้กระทำความผิดจะมีแรงจูงใจมาจากความเกลียดชังหรือมีอคติต่อบุคคลหรือกลุ่มบุคคลผู้ซึ่งมีความหลากหลายทางเพศ และเป็นการเลือกผู้เสียหายซึ่งเป็นเป้าหมายเฉพาะบุคคลหรือกลุ่มบุคคลซึ่งเป็นเพศที่สาม ด้วยเหตุแห่งเพศวิถีหรืออัตลักษณ์ทางเพศ ซึ่งความรุนแรงในการกระทำความผิดต่อชีวิตโดยเจาะจงเลือกกระทำต่อผู้เสียหายที่เป็นบุคคลผู้ซึ่งมีความหลากหลายทางเพศเช่นนี้



ถือเป็นการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมระหว่างเพศ เป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชน โดยเมื่อพิจารณาจากพระราชบัญญัติความเท่าเทียมระหว่างเพศ พ.ศ.2558 ในส่วนของบทกำหนดโทษ ซึ่งมีบทกำหนดโทษไว้ในมาตรา 34 ถึงมาตรา 36 แต่เห็นได้ว่าบทกำหนดโทษที่ได้บัญญัติเอาไว้ในนั้น จะเป็นบทกำหนดโทษในฐานความผิดที่เกี่ยวกับการไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของเจ้าพนักงาน แต่พระราชบัญญัติฉบับนี้ยังไม่มีบทบัญญัติและบทกำหนดโทษที่เป็นการป้องกันการเลือกปฏิบัติมิให้มีการกระทำละเมิดต่อบุคคลผู้ซึ่งมีความหลากหลายทางเพศ เกี่ยวกับการกระทำต่อร่างกายในฐานความผิดที่เป็นการฆ่าผู้อื่นแต่อย่างใด และเนื่องจากการทำความผิดฐานฆ่าผู้อื่นเพราะเหตุแห่งความเกลียดชัง ด้วยเหตุแห่งเพศวิถีหรืออัตลักษณ์ทางเพศนี้ เป็นการกระทำ ความผิดเพียงเพราะถูกกฎหมายห้าม (Mala Prohibita) เป็นการเฉพาะ จึงควรถูกกำหนดเพิ่มเติมในพระราชบัญญัตินี้ ซึ่งหากมีกฎหมายบัญญัติถึงการทำความผิดในลักษณะดังกล่าวให้เป็นความผิด โดยเฉพาะตามพระราชบัญญัติฉบับนี้แล้ว จะทำให้บุคคลผู้ซึ่งมีความหลากหลายทางเพศได้รับการปกป้องและคุ้มครองจากการถูกเลือกปฏิบัติอย่างแท้จริง

## อภิปรายผล

จากวัตถุประสงค์ของการวิจัยข้อ 1 ที่ว่า เพื่อศึกษาปัญหาการกำหนดความรับผิดทางอาญา ในความผิดฐานทำร้ายร่างกายและความผิดฐานฆ่าผู้อื่นเพราะเหตุแห่งเพศวิถีหรืออัตลักษณ์ทางเพศ ตามประมวลกฎหมายอาญา ผลการวิจัยพบว่าแม้จะมีกฎหมายอาญา (2500, หน้า 1) ออกมาเพื่อป้องกันและควบคุมการทำความผิดต่อชีวิตและร่างกายของบุคคล ในความผิดฐานทำร้ายร่างกาย และในความผิดฐานฆ่าผู้อื่น แต่จะเป็นการคุ้มครองบุคคลโดยทั่วไป ซึ่งยังไม่มีบทบัญญัติคุ้มครองบุคคลผู้ซึ่งมีความหลากหลายทางเพศโดยเฉพาะเจาะจง ทั้งนี้เนื่องจากการใช้ความรุนแรงที่ได้ลงมือทำความผิดต่อชีวิตและร่างกายของบุคคลผู้ซึ่งมีความหลากหลายทางเพศที่เป็นการกระทำโดยมีแรงจูงใจมาจากความเกลียดชัง ด้วยเหตุแห่งเพศวิถีหรืออัตลักษณ์ทางเพศจะเป็นการทำความผิดซึ่งมีเจตนาพิเศษ ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในประมวลกฎหมายอาญานั้น มุ่งที่จะกำหนดความผิดในลักษณะการทำความผิดตามองค์ประกอบความผิดหรือฐานความผิดเป็นหลัก โดยมีได้พิจารณาความผิดจากการกระทำในลักษณะเกลียดชัง ผลการวิจัยนี้ในส่วนของกฎหมายต่างประเทศ ได้แก่ ราชอาณาจักรสวีเดน พบว่าประมวลกฎหมายอาญาของราชอาณาจักรสวีเดน (The Swedish Criminal Code) ได้กำหนดความรับผิดทางอาญาในความผิดฐานทำร้ายร่างกาย และความผิดฐานฆ่าผู้อื่นไว้ในกฎหมายฉบับนี้ แต่เป็นการบัญญัติกฎหมายถึงความรับผิดและบทกำหนดโทษ โดยให้ความคุ้มครองบุคคลที่ถูกทำความผิดเป็นการทั่วไป ยังไม่ได้บัญญัติให้ความคุ้มครองบุคคลซึ่งเป็นเพศที่สามที่ตกเป็นผู้เสียหายจากการถูกเลือกปฏิบัติอันเนื่องมาจากความเกลียดชัง ด้วยเหตุแห่งเพศวิถีหรืออัตลักษณ์ทางเพศ (Yale University, Online, 2020) และในส่วนกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับความผิดฐานทำร้ายร่างกาย ของสหราชอาณาจักรนั้น จะมีกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการทำร้ายร่างกายคือ Offences Against the Person Act 1861 แต่ในส่วนกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการฆาตกรรมของสหราชอาณาจักรนั้น จะมีกฎหมายที่เกี่ยวข้องคือ



Homicide Act 1957 เมื่อพิจารณากฎหมายดังที่ได้กล่าวมาของสหราชอาณาจักร ในส่วนของความผิดฐานทำร้ายร่างกายและความผิดฐานฆ่าผู้อื่นนั้น ยังไม่ได้มีบทบัญญัติให้ความคุ้มครองบุคคลซึ่งเป็นเพศที่สามที่ตกเป็นผู้เสียหายจากการถูกทำร้ายร่างกายหรือถูกฆาตกรรมอันเนื่องมาจากความเกลียดชัง ด้วยเหตุแห่งเพศวิถีหรืออัตลักษณ์ทางเพศที่ทำให้ผู้กระทำความผิดต้องรับโทษหนักขึ้นเป็นการเฉพาะเช่นเดียวกัน

จากวัตถุประสงค์ของการวิจัยข้อ 2 ที่ว่า เพื่อศึกษาปัญหาการกำหนดความรับผิดทางอาญาในความผิดฐานทำร้ายร่างกายเพราะเหตุแห่งเพศวิถีหรืออัตลักษณ์ทางเพศ ตามพระราชบัญญัติความเท่าเทียมระหว่างเพศ พ.ศ.2558 ผลการวิจัยพบว่าพระราชบัญญัติความเท่าเทียมระหว่างเพศ พ.ศ.2558 (2558, หน้า 25-26) ยังไม่มีมาตรการทางอาญาในการป้องกันการกระทำความผิดที่ได้กระทำต่อบุคคล ผู้ซึ่งมีความหลากหลายทางเพศ ในฐานความผิดที่เป็นการทำร้ายร่างกาย ที่ผู้กระทำความผิดมีแรงจูงใจมาจากความเกลียดชัง ด้วยเหตุแห่งเพศวิถีหรืออัตลักษณ์ทางเพศ ทั้งนี้พระราชบัญญัติความเท่าเทียมระหว่างเพศ พ.ศ.2558 มีบทกำหนดโทษเฉพาะไว้ในมาตรา 34 ถึงมาตรา 36 เท่านั้น ซึ่งเป็นบทกำหนดโทษในฐานความผิดที่เกี่ยวกับการไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของเจ้าพนักงาน ผลการวิจัยนี้ยังสอดคล้องกับหลักในปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน ค.ศ.1948 (กระทรวงการต่างประเทศ, 2551, หน้า 18) และอนุสัญญาต่อต้านการทรมานและการปฏิบัติหรือการลงโทษอื่นที่โหดร้ายไร้มนุษยธรรมหรือย่ำยีศักดิ์ศรี ค.ศ.1984 (กระทรวงการต่างประเทศ, ออนไลน์, 2527) ที่มีหลักการออกมาให้การสนับสนุนและให้ความคุ้มครองสิทธิในร่างกายของบุคคลทุกคนอย่างเท่าเทียมกัน

จากวัตถุประสงค์ของการวิจัยข้อ 3 ที่ว่า ปัญหาการกำหนดความรับผิดทางอาญาในความผิดฐานฆ่าผู้อื่นเพราะเหตุแห่งเพศวิถีหรืออัตลักษณ์ทางเพศ ตามพระราชบัญญัติความเท่าเทียมระหว่างเพศ พ.ศ.2558 ผลการวิจัยพบว่าพระราชบัญญัติความเท่าเทียมระหว่างเพศ พ.ศ.2558 ยังไม่มีมาตรการป้องกันการกระทำความผิดที่ได้กระทำต่อบุคคลผู้ซึ่งมีความหลากหลายทางเพศในเรื่องการกระทำความผิดที่เป็นการฆ่าที่ผู้กระทำความผิดมีแรงจูงใจมาจากความเกลียดชังหรือมีอคติต่อบุคคลผู้ซึ่งมีความหลากหลายทางเพศ ด้วยเหตุแห่งเพศวิถีหรืออัตลักษณ์ทางเพศ ทั้งนี้พระราชบัญญัติความเท่าเทียมระหว่างเพศ พ.ศ.2558 มีบทกำหนดโทษไว้ในมาตรา 34 ถึงมาตรา 36 เท่านั้น ซึ่งเป็นบทกำหนดโทษในฐานความผิดที่เกี่ยวกับการไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของเจ้าพนักงาน ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับหลักกฎหมายระหว่างประเทศ ได้แก่ กติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง ค.ศ.1966 (กระทรวงการต่างประเทศ, ออนไลน์, 2509) และหลักการยอร์กยาการ์ตว่าด้วยการใช้กฎหมายสิทธิมนุษยชนระหว่างประเทศในประเด็นวิถีทางเพศหรืออัตลักษณ์ทางเพศ (คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ, 2552, หน้า 25) ซึ่งมีหลักการสนับสนุนต่อสิทธิในชีวิตของบุคคลทุกคนให้ได้รับการรับรองและคุ้มครองตามกฎหมายอย่างเท่าเทียมกัน



## ข้อเสนอแนะ

### ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้

1. เมื่อบุคคลทุกคนมีความเท่าเทียมกันตามกฎหมาย แต่บุคคลผู้ซึ่งมีความหลากหลายทางเพศยังคงเป็นผู้เสียหายจากการถูกระทำ ความรุนแรงต่อชีวิตและร่างกาย เพียงเพราะความเกลียดชังหรืออคติต่อบุคคลผู้ซึ่งมีความหลากหลายทางเพศ ด้วยเหตุแห่งเพศวิถีหรืออัตลักษณ์ทางเพศ จึงมีข้อเสนอแนะโดยการกำหนดความรับผิดชอบในทางอาญารัฐานทำร้ายร่างกายที่ได้กระทำต่อบุคคลผู้ซึ่งมีความหลากหลายทางเพศ โดยมีมูลเหตุชกแจงใจมาจากความเกลียดชัง เพราะเหตุแห่งเพศวิถีหรืออัตลักษณ์ทางเพศ สำหรับการทำร้ายร่างกายโดยไม่ถึงกับเป็นเหตุให้เกิดอันตรายแก่กายหรือจิตใจ การทำร้ายร่างกายจนเป็นเหตุให้เกิดอันตรายแก่กายหรือจิตใจ และการทำร้ายร่างกายจนเป็นเหตุให้เกิดอันตรายสาหัส โดยเพิ่มในพระราชบัญญัติความเท่าเทียมระหว่างเพศ พ.ศ.2558 ในส่วนของหมวด 6 บทกำหนดโทษ ให้เป็นความผิดและมีบทกำหนดโทษตามพระราชบัญญัตินี้เป็นการเฉพาะ

2. กำหนดความรับผิดชอบในทางอาญารัฐานฆ่าผู้อื่นที่ได้กระทำลงต่อบุคคลผู้ซึ่งมีความหลากหลายทางเพศ โดยมีมูลเหตุชกแจงใจมาจากความเกลียดชัง เพราะเหตุแห่งเพศวิถีหรืออัตลักษณ์ทางเพศ โดยเพิ่มในพระราชบัญญัติความเท่าเทียมระหว่างเพศ พ.ศ.2558 ในส่วนของหมวด 6 บทกำหนดโทษ ให้เป็นความผิดและมีบทกำหนดโทษตามพระราชบัญญัตินี้เป็นการเฉพาะ

3. กำหนดนิยามความหมายของคำว่า “เพื่อความเกลียดชัง” เพิ่มเติมไว้ในมาตรา 3 แห่งพระราชบัญญัติความเท่าเทียมระหว่างเพศ พ.ศ.2558 เพื่อให้การบังคับใช้กฎหมายเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพสมตั้งเจตนารมณ์ในการที่จะบังคับใช้เพื่อเป็นการคุ้มครองบุคคลผู้ซึ่งมีความหลากหลายทางเพศ

### ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

ควรวิจัยเพื่อปรับปรุงพระราชบัญญัติความเท่าเทียมระหว่างเพศ พ.ศ.2558 โดยให้มีกฎหมายวิธีสบัญญัติสำหรับกำหนดวิธีปฏิบัติในการดำเนินคดีอันเกิดจากการใช้ความรุนแรงของผู้กระทำความผิดที่ได้กระทำต่อบุคคลผู้ซึ่งมีความหลากหลายทางเพศ โดยมีแรงจูงใจมาจากความเกลียดชังเพราะเหตุแห่งเพศวิถีหรืออัตลักษณ์ทางเพศเป็นการเฉพาะ เนื่องจากเป็นการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมด้วยเหตุแห่งเพศที่อาจมีความซับซ้อนจากรูปแบบและมูลเหตุจูงใจในการกระทำความผิด ประกอบกับบุคคลผู้ซึ่งมีความหลากหลายทางเพศซึ่งตกเป็นผู้เสียหายนั้น มีความแตกต่างจากบุคคลทั่วไปทางด้านจิตใจหรือบางคนก็อาจมีความแตกต่างทางด้านร่างกาย เช่น อาจมีการผ่าตัดแปลงเพศซึ่งไม่ตรงกับเพศโดยกำเนิดของตน จึงควรมีกฎหมายวิธีสบัญญัติที่กำหนดระบบและขั้นตอนที่เป็นการเฉพาะตั้งแต่ในชั้นสอบสวน ไปจนถึงขั้นตอนในการพิจารณา คดีของศาล สำหรับวิธีปฏิบัติในคดีที่เกิดจากการใช้ความรุนแรงต่อบุคคลผู้ซึ่งมีความหลากหลายทางเพศเป็นเหล่านี้ จะทำให้ได้กฎหมายวิธีสบัญญัติในคดีการเลือกปฏิบัติด้วยเหตุแห่งเพศโดยเฉพาะ ทำให้กระบวนการพิจารณาของกฎหมายมีเหมาะสม รอบด้าน และเท่าเทียมมากยิ่งขึ้น



วารสารวิชาการศรีปทุม ชลบุรี

ปีที่ 21 ฉบับที่ 2 เดือนเมษายน ถึง มิถุนายน 2568

## บรรณานุกรม

- กระทรวงการต่างประเทศ. (2509). *กติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง ค.ศ.1966* (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก: <https://humanrights.mfa.go.th/upload/pdf/catt.pdf> [2565, 13 สิงหาคม].
- กระทรวงการต่างประเทศ. (2527). *อนุสัญญาต่อต้านการทรมานและการปฏิบัติหรือการลงโทษอื่นที่โหดร้ายไร้มนุษยธรรม หรือย่ำยีศักดิ์ศรี ค.ศ.1984* (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก: <https://humanrights.mfa.go.th/upload/pdf/catt.pdf> [2565, 13 สิงหาคม].
- กระทรวงการต่างประเทศ. (2551). *ปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน ค.ศ.1948*. กรุงเทพฯ: กรมองค์การระหว่างประเทศ กระทรวงการต่างประเทศ.
- คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ. (2552). *หลักการยอร์กยาคาร์ตา*. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ.
- ธัญญาภัส ทองมุสิก. (2562). *กฎหมายต้นแบบในการรับรองและคุ้มครองสิทธิการสมรสของบุคคลที่มีความหลากหลายทางเพศ*. วิทยานิพนธ์นิติศาสตรดุษฎีบัณฑิต คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีปทุม.
- นฤพนธ์ ด้วงวิเศษ. (2560). *แนวคิด ทฤษฎี เรื่องความหลากหลายทางเพศ* (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก: [https://sac-research.sac.or.th/uploads/article//2017\\_20170918142809-1.pdf](https://sac-research.sac.or.th/uploads/article//2017_20170918142809-1.pdf) [2565, 13 สิงหาคม].
- ประมวลกฎหมายอาญา พ.ศ.2500. (2500, 15 พฤศจิกายน). *ราชกิจจานุเบกษา*. เล่ม 73 (ตอนที่ 95). หน้า 1.
- พระราชบัญญัติความเท่าเทียมระหว่างเพศ พ.ศ.2558. (2558, 13 มีนาคม). *ราชกิจจานุเบกษา*. เล่ม 132 (ตอนที่ 18 ก), หน้า 25-26.
- สุรัชย์ ประกอบ. (2560). *ความสามารถในการรับมือกับวัฒนธรรมที่หลากหลายและความคิดสร้างสรรค์ในการทำงานของผู้ที่มีอัตลักษณ์หลากหลายทางเพศ (LGBT) ตามการรับรู้ของบุคลากร ภาครัฐในจังหวัดสงขลา*. วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์, บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- Yale University. (2020). *The Swedish Criminal Code* (Online). Available: [https://documents.law.yale.edu/sites/default/files/swedish\\_criminal\\_code.pdf](https://documents.law.yale.edu/sites/default/files/swedish_criminal_code.pdf) [2024, November 22].